

Randaberg kirkelige fellestråd

- Avsender: Randaberg kirkelige fellestråd
- Høringsinstans: Kirkelig fellestråd og menighetsråd med fellestrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Randaberg kirkelige fellestråd støtter departementets ønske om en felles og helhetlig trossamfunnslov og at Dnk gis et eget kapittel i denne nye trossamfunnsloven.
(Høringsspørsmål nr. 1 og 18)*

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

*Randaberg kirkelige fellestråd er glad for at departementet fortsatt legger opp til en offentlig understøttelse av tros- og livssynssamfunnene.
(Høringsspørsmål nr. 2)*

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ 2 og 3 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og § 3 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd støtter at det settes en minstegrense i antall medlemmer for å kunne være støtteberettiget. Randaberg kirkelige fellesråd foreslår at grensen settes til 100 medlemmer over 15 år. (Høringsspørsmål nr.5,6 og 7)

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og § 3 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd støtter at det settes en minstegrense i antall medlemmer for å kunne være støtteberettiget. Randaberg kirkelige fellesråd foreslår at grensen settes til 100 medlemmer over 15 år. (Høringsspørsmål nr.5,6 og 7)

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og § 3 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd støtter at det settes en minstegrense i antall medlemmer for å kunne være støtteberettiget. Randaberg kirkelige fellesråd foreslår at grensen settes til 100 medlemmer over 15 år. (Høringsspørsmål nr.5,6 og 7)

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)

forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd går inn for at støtten til tros og livssynssamfunnene (utenom Dnk) foretas av staten. (Høringsspørsmål nr. 9)

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd har forståelse for vilkårene for tilskudd som stilles og støtter disse. Randaberg kirkelige fellesråd vil utfordre departementet til å inkludere at tros- og livssynssamfunnenes håndtering av evt. saker der enkelt ledere overtredet disse lovparagrafene vil være utslagsgivende for støtte/stopp av støtte. (Høringsspørsmål nr. 15)

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Randaberg kirkelige fellesråd støtter departementets ønske om en felles og helhetlig trossamfunnslov og at Dnk gis et eget kapittel i denne nye trossamfunnsloven. (Høringsspørsmål nr. 1 og 18)</i>

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Randaberg kirkelige fellesråd ønsker at det lovreguleres at det skal være kirkelige fellesråd som også representerer de ulike sogn på visse områder og at oppgavene til sogn og fellesråd avklares i lovteksten. Et mindretall i fellesrådet (prost Kjetil Aano) ønsker primært en rammelov som overlater til de egnede kirkelige organer å vedta de indre kirkelige strukturer. Loven bør i tillegg til prest og biskop bare nevne Kirkemøtet som det øverste besluttsende organet i Den norske kirke. (Høringsspørsmål nr. 19)</i>

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Randaberg kirkelige fellesråd støtter at sognet skal eie kirkebygg. Fellesrådet ønsker lokalt forvaltningsansvar. Fellesrådet mener at det bør lovfestes statlig ansvar for med-finansiering av kirkebygg for sikring av vedlikehold av kirkebygg med store kulturminneverdier. (høringsspørsmål nr. 20)</i>

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd støtter Alternativ A med en videreføring av dagens ordning med en statlig og kommunal finansiering av Den norske kirke. Randaberg kirkelige fellesråd ønsker at denne støtten fortsatt skjer via kirkelige fellesråd. (høringsspørsmål nr. 24)

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd støtter at lokal kirken som hovedmodell fortsatt skal inneha gravferdsansvaret. Randaberg kirkelige fellesråd ser det som viktig at dette skjer via kirkelig fellesråd. Dette organ bør lovfestes og det bør ikke overlates til Kirkemøtet å bestemme hvor slik forvaltning skal ligge. Lovforslaget bør endres slik at det må foreligge en avtale mellom kommune og forvalter for at gravferdsvirksomheten av fylkesmannen skal kunne overføres til kommunen. (Høringsspørsmål nr. 26, 28)

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Randaberg kirkelige fellesråd støtter at lokal kirken som hovedmodell fortsatt skal inneha gravferdsansvaret. Randaberg kirkelige fellesråd ser det som viktig at dette skjer via kirkelig fellesråd. Dette organ bør lovfestes og det bør ikke overlates til Kirkemøtet å bestemme hvor slik forvaltning skal ligge. Lovforslaget bør endres slik at det må foreligge en avtale mellom kommune og forvalter for at gravferdsvirksomheten av fylkesmannen skal kunne overføres til kommunen. (Høringsspørsmål nr. 26, 28)

Kommentarer

Til: Det kongelige kulturdepartementet Oslo HØRINGSUTTALELSE FRA RANDABERG KIRKELIGE FELLESRÅD 1. Bakgrunn Kulturdepartementet har sendt på høring forslag som innebærer en samlet revisjon av lovgivning for tros- og livssynssamfunnene (inkludert Den norske kirke (Dnk)) og de tilknyttede tilskuddsordninger. Det omfattende høringsnotatet (230 sider) inkludert forslag til ny og samlet lov kan leses på www.regjeringen.no. Høringsinstanser er offentlige myndigheter, forvaltningsinstitusjoner, Den norske kirke, tros- og livssynssamfunnene, frivillige organisasjoner, arbeidslivsorganisasjoner m.fl. Høringsfristen er satt til 31. desember 2017. Departementet har bedt om høringssvar på 29 konkrete spørsmål via hjemmesiden til departementet, der en skal si seg enig/uenig og vekte det aktuelle spørsmålet som viktig/uviktig. Det er ikke nødvendig til å ta stilling til alle spørsmålene. Kirkevergen anbefaler at fellesrådets høringsuttalelse begrenses til å handle om noen punkter som har relevans for kirke. Formen på høringssvaret anbefales å være dels svar på noen av disse spørsmålene og dels en sammenhengende kommentar til disse utvalgte områder i forslagene. 2. Noen hovedspørsmål i høringsnotatet 2.1 Felles rammelov Det viktigste hovedforslaget i høringsnotatet er å samle hele lovgivningen som regulerer tros- og livssynssamfunn i en felles og helhetlig lov (dvs. fjerne kirkeloven, trossamfunnsloven og livssynsamfunnsloven). Den norske kirke foreslås å få et eget kapittel (3) i den nye loven. Lovreguleringen vedrørende Den norske kirke foreslås samtidig betydelig redusert (til ni lovparagrafer, mot dagens 40 lovparagrafer). Kirkevergen opplever at dette er rimelig og i tråd med grunnlovens §16, der en på den ene siden vil likebehandle alle tros- og livssynssamfunn og samtidig er den norske kirke gitt en spesiell plass. Det gjenspeiler også dette utkastet til ny lov. Randaberg kirkelige fellesråd støtter departementets ønske om en felles og helhetlig trossamfunnslov og at Dnk gis et eget kapittel i denne nye trossamfunnsloven. (Høringsspørsmål nr. 1 og 18) 2.2 Det offentlige finansielle ansvar Grunnlovens § 16 forplikter det offentlige til finansiell understøttelse av tros- og livssynssamfunn. Lovforslaget søker å organisere dette. Det er kirkevergens syn at tros- og livssynssamfunnene klart har spilt og fortsatt spiller en avgjørende betydning for enkeltpersoner liv og for samfunnet både lokalt og nasjonalt. Prinsipielt, selv om vi er noe uenig i måten dette er foreslått ordnet på, støtter vi den modell vi har hatt i Norge med fortsatt offentlig understøttelse på dette feltet videreføres. Randaberg kirkelige fellesråd er glad for at departementet fortsatt legger opp til en offentlig understøttelse av tros- og livssynssamfunnene. (Høringsspørsmål nr. 2) 3. Loven og indre forhold i tros- og livssamfunnene 3.1 Loven og krav til tros- og livssynssamfunnene Lovforslaget søker å definere hva et tros- og eller livssyn er og det settes opp ulike vilkår for tilskudd. Kirkevergen anser vilkårene som rimelige og knyttet til så basale rettigheter at det bør være rimelig å kunne kreve at de som mottar støtte fra det offentlige holder seg innenfor dette. I den offentlige debatt blir det lett krav om stopp av støtte dersom enkelt personer i et tros- eller livssynssamfunn utfører, oppfordre til eller uttrykker støtte til handlinger som utgjør en alvorlig krenkelse av andres rettigheter (slik § 6 i lovforslaget uttrykker det). Kirkevergen mener at departementet kunne vurdert om stopp av støtte bør basere seg på hvordan slike saker håndteres i det enkelte tros- og livssynssamfunnet. Det er ofte enkeltpersoner som trår feil og ikke hele tros- eller livssynssamfunn. I slike tilfeller bør testen og evt. grunnlag for støtte eller ei være hvordan det enkelte tros- eller livssynssamfunn håndterer slike saker. Randaberg kirkelige fellesråd har forståelse for vilkårene for tilskudd som stilles og støtter disse. Randaberg kirkelige fellesråd vil utfordre departementet til å inkludere at tros- og livssynssamfunnenes håndtering av evt. saker der enkelt ledere overtredet disse lovparagrafene vil være utslagsgivende for støtte/stopp av støtte. (Høringsspørsmål nr. 15) 3.2 Loven og Den norske kirkes indre organisering Norge har ikke lenger en statskirke. Den norske kirke er en fri folkekirke. Likevel er denne lovregulert i grunnloven § 16 og har altså et

eget kapittel i det nye lovforslaget. Det går meget vel an på prinsipielt grunnlag å hevde at kirken nå selv må vedta alt hvordan kirken skal organisere seg (inkl. organer og deres oppgave). Lovforslaget slik som det nå foreligger har likevel valgt å gi flere lovmessige føringer for Dnk og dens organisering, selv om den overlater det meste til kirken selv (ved å si at kirkemøte er tillagt organiserings kompetansen for Dnk). Lovforslaget har f.eks. lovbestemt at det skal være prostier (i tillegg til sokn, bispedømmer og kirkemøte), lovforslaget omtaler prest, prost og biskop, men ikke andre stillingskategorier i kirken. Så lovforslaget blander seg opplagt inn i den indrekirkelige organiseringen på noen områder. Her kan en opplagt mene at lovforslaget skulle fjernet alt som minner om organisering kirken og helt overlatt dette til kirken selv (for eksempel deler av § 10, § 13, § 14) Kirkevergen tenker at i en overgangsperiode er det likevel rimelige at loven regulerer forhold som på sikt bør og må overlates til kirken selv. En slik lovregulering er nødvendig etter kirkevergens syn for å sikre viktige prinsipper og for å sikre en balansert overgang til en selvstendig fri folkekirke. Kirkevergens vurdering er videre at det foreliggende lovforslaget gir en såvidt stor ubalanse mellom de ulike elementene i kirkeordningen at lovforslaget bør fylles med noen flere utfyllende avsnitt i enkelte lovparagrafer. Kirkevergen vil hevde ubalansen i forslaget blir spesielt tydelig i det som ikke sies om kirkelige fellesråd. Da dagens kirkelov fra 1996 ble vedtatt ble fellesrådene introdusert som et lovbestemt organ på kommunalt nivå etter press fra blant annet kirkelig lokalplan og fra kommunene. Fellesrådene fikk arbeidsgiveransvar for alle kirkelige ansatte på lokalplan (ikke sokneprestene), ansvar for kirkebyggene, gravferdsforvaltningen og kontakt med kommunen knyttet til budsjett/økonomi på vegne av soknene (kirkeloven § 14 og 15). Erfaringene etter nærmere 20 år med lovpålagte kirkelige fellesråd er at disse organene har fungert svært godt (jfr. forskningsrapporten fra IRIS) og fått gjennomført de oppgaver som er pålagt i henhold til loven. Kirken har en 1000-årig tradisjon i Norge, og helt fra de første norske lover har det vært en todeling mellom et lokalt (ansvar for kirkebygg) og statlig/kongelig ansvar (sende og etterhvert lønne prestene). Fellesrådet er kjent med advokatfirmaet Hjorts notater knyttet til at fellesrådet ikke er lovregulert. Fellesrådet kjenner på uro over det ikke er utredet hvilken betydning det har for blant annet arbeidsgiveransvaret at fellesrådet ikke er hjemlet ved lov. En annen utfordring med lovforslaget er at selv om soknet fastsettes som rettssubjekt, så gis ikke det gis noen oppgaver/ansvar. Det har departementet overlatt til kirkemøtet. Kirkevergen mener at det vil være bedre om lovforslaget viderefører oppgavene til sogn og fellesråd slik dagens kirkelov gjør. Kirkevergen er åpne for at fellesråd kan organiseres på kommunalt eller interkommunalt nivå (hel vil det kunne være lokale forskjeller basert på geografi og befolkningstetthet). Det er dog viktig at fellesråd henter sin legitimitet fra soknet. Randaberg kirkelige fellesråd ønsker at det lovreguleres at det skal være kirkelige fellesråd som også representerer de ulike sogn på visse områder og at oppgavene til sogn og fellesråd avklares i lovteksten. Et mindretall i fellesrådet (prost Kjetil Aano) ønsker primært en rammelov som overlater til de egnede kirkelige organer å vedta de indrekirkeleige strukturer. Loven bør i tillegg til prest og biskop bare nevne Kirkemøtet som det øverste besluttede organet i Den norske kirke. (Høringsspørsmål nr. 19) 4. Noen konkrete innspill til lovforslaget: 4.1 Krav om 500 medlemmer som har fylt 15 år for å være for å være støtteberettiget. Lovforslaget stiller strengere krav en dagens lovgivning og krever at det må være mer enn 500 medlemmer, som er mer enn 15 år, for at tros- eller livssynssamfunnet skal være berettiget til støtte. Det åpnes opp for sammenslutninger av samfunn kan søkes felles (dersom de hver for seg er under grensen på 500). Lokalt har vi i Randaberg eksempler på trossamfunn som er blitt etablert de senere år som med en ny lov ikke ville fått støtte alene. Dette er ofte trossamfunn trenger tid på å finne frem til egen identitet og tilhørighet. Det er ikke alle tros- og livssynssamfunn som har mulighet for å komme seg inn under en felles paraply. Kirkevergen har forståelse for at det må settes ett minstekrav for medlemskap, men det er utfordrende for likhetsprinsippet og religionsfrihetsprinsippet dersom tallet blir satt for høyt. I Stålstett utvalget (NOU 2013:1 "Det livssynssyns åpne samfunn") var dette tallet satt til 100 (et mindretall i utvalget ville helt ned til 10). Randaberg kirkelige fellesråd støtter at det settes en minstegrense i antall medlemmer for å kunne være støtteberettiget. Randaberg kirkelige fellesråd foreslår at grensen settes til 100 medlemmer over 15 år. (Høringsspørsmål nr.5,6 og 7) 4.2 Statlig eller kommunal støtte til tros- og livssynssamfunnene. Tilskuddsordningen til andre tros og livssynssamfunn (uten om Dnk) foreslås i sin helhet finansiert over statsbudsjettet. I dag er dette delt mellom stat og kommune. Kommunen gir tilskudd til de tros- og livssynssamfunn som innbyggere i den enkelte kommune er medlem i, basert på beløpet som gis til kirkelig fellesråd (der en trekker ut det beløp som går til gravferdssektor) og delt på antall medlemmer i Dnk i kommunen. Kommunens rolle har praktisk talt kun vært en utbetalingsinstans. De administrative kostnadene til dette er betydelige (det fattes et utall av enkeltvedtak). Statlig overtakelse av denne ordningen vil betyr en forenkling og en mer oversiktlig ordning (både for tros- og livssynssamfunnene og for offentlig forvaltning). Det vil også blir lettere å kunne følge opp og kontrollere. Randaberg kirkelige fellesråd går inn for at støtten til tros og livssynssamfunnene (utenom Dnk) foretas av staten. (Høringsspørsmål nr. 9) 4.3 Gravferdsfeltet Departementet foreslår at kirken som hovedmodell fortsatt skal inneha gravferdsansvaret. Kirkevergen støtter en slik videreføring, men mener samtidig at dette bør innebære at kirkelige fellesråd må lovfestes og tildeles denne oppgaven. Tilliten til dagens ordning er for en stor del knyttet til den kompetanse og profesjonalitet kirkelig fellesråd har bygget opp. Å skape usikkerhet omkring fellesrådene formelle status og mandat, vil etter kirkevergens vurdering kunne bidra til å svekke legitimiteten til den lokale kirkes ansvar på dette feltet. Et evt. fellesråd opprettet av kirkemøtet vil etter eksperters vurdering få et svakere rettslig grunnlag enn i dag ift økonomi, kirkebygg, arbeidsgiverrolle og gravplassforvalter. Dette tilsier at organet blir lovregulert. For andre tros- og livssynssamfunn vil det kunne oppleves problematisk at et rent kirkelig organ (kirkemøtet) skal kunne bestemme hvor gravferdsforvaltningen lokalt skal ligge. Også fra et slikt perspektiv bør det lovfestes hvor forvaltningen skal ligge. Kirkevergen ser det som naturlig at de enkelte fylkesmenn overtar ansvaret som i dag ligger hos bispedømmerådene når det gjelder gravferdsfeltet. Kirkevergen tenker at dette vil sikre at tros- eller livssynsmessige klagesaker ikke får en slagside ved at både kirkelig fellesråd og bispedømme tilhører sammen trossamfunn. Lovforslaget legger opp til at kommunen kan søke til fylkesmannen for å få overført ansvaret fra kirken for gravferdsforvaltningen. Dagens lovgiving krever en felles avtale mellom kommune og kirke for at dette skal kunne gjøres. Det oppleves som urimelig at det ikke

skal være en felles avtale mellom partene for at slike vedtak skal kunne fattes. Randaberg kirkelige fellesråd støtter at lokal kirken som hovedmodell fortsatt skal inneha gravferdsansvaret. Randaberg kirkelige fellesråd ser det som viktig at dette skjer via kirkelig fellesråd. Dette organ bør lovfestes og det bør ikke overlates til Kirkemøtet å bestemme hvor slik forvaltning skal ligge. Lovforslaget bør endres slik at det må foreligge en avtale mellom kommune og forvalter for at gravferdsvirksomheten av fylkesmannen skal kunne overføres til kommunen. (Høringssspørsmål nr. 26, 28) 4.4

Finansiering av Den norske kirke Lovforslaget legger fram to alternativ til finansiering av Den norske kirke. Alternativ 1 er en videreføring av dagens modell med både statlig og kommunal finansiering. Alternativ 2 er en modell der alt finansieringsansvar legges til staten. Her vil hele den offentlige finansieringen komme som en samlet ramme, som så skal fordeles videre av Kirkemøtet. Både Kirkemøtet og et stort flertall av menighetsråd og fellesråd har tidligere uttalt ønske om å videreføre dagens ordning med både statlig og kommunal finansiering. Dagens ordning med kommunal finansiering gir mye god samhandling og lokal tilhørighet mellom kirke og kommune. Ordningen fremmer samarbeid og gir lokale gode løsninger ofte nedfelt i avtale om tjenesteyting. Kommunen har gjennom budsjettbevilgninger og medbestemmelse i fellesrådet kunnet ha lokal medvirkning på hvordan de sentral byggene i kommunen (kirkebyggene) og kirkegårdene har blitt vedlikeholdt og driftet. Dette er viktige områder for lokaldemokratiet å være med å bestemme, og det har vært tradisjonen i Norge i flere hundre år. Det lokale eierskap, og følte eierskap over kirken og kirkens bygg tilsier at en viderefører dagen ordning. En videreføring av dagens finansieringsordning der kommunen bidrar aktivt i understøttelsen vil være en viktig garanti for folkekirkens fremtid og for at kirken fortsatt skal være en positiv lokal samfunnsaktør. En lokal finansiering garanterer i større grad for en kirke, tilpasset de lokale forhold. I et slikt perspektiv blir det også viktig at kirkelig fellesråd (på kommunalt eller interkommunalt nivå) med tydelig lokal forankring, valgt av soknene og av kommunen (e) blir et lovfestet organ. Kirkevergen vurderer at en fortsatt delt finansiering mellom kommune og stat vil sikre stabilitet og videreføre balansen i kirken. For finansiering og organisering av kirken henger nøye sammen. Ved å endre hvor midlene til kirken kommer fra, så vil kirken også måtte endre sin organisering. Kirkevergen frykter at en helstatlig finansiering vil kunne medføre en topp-tung, sentralistisk og byråkratisk kirke. For soknet vil det etter kirkevergens syn være positivt med flere finansieringskilder. Kirkevergen anser det som positivt at kirken gis anledning til å utrede medlemsavgift. Høringsnotatet har en gjennomgående intensjon om det offentliges ansvar for å understøtte tros- og livssynssamfunns virksomhet som en positiv drivkraft i samfunnet, skal videreføres. Realitetene når man kommer til utforming av lovteksten, er at den gir det offentlige redusert økonomisk ansvar for kirken. Kirkevergen opplever dette som en skummel utvikling, selv om vi lokalt aldri har opplevd at kommunen i samtaler vesentlig har sett til lovgrunnlaget for kommunal tildeling. Kirkevergen vurderer at endring av lovgivning på dette området på sikt vil kunne få konsekvenser for kommunens bevilgning. Derfor bør lovteksten si at trosopplæring, nødvendig kirkelige administrasjon/ledelse, diakoni, konfirmasjon skal støttes (jfr dagens kl § 15). Kirkevergen mener at en mulig endring er at dagens statlige finansiering av trosopplæring, støtte til diakoner og kateketer innarbeides i de kommunale bevilgningene. Kirkevergen under seg også over at tilskuddet ikke lenger skal basere seg på et budsjettforslag fra kirken. Randaberg kirkelige fellesråd støtter Alternativ A med en videreføring av dagens ordning med en statlig og kommunal finansiering av Den norske kirke. Randaberg kirkelige fellesråd ønsker at denne støtten fortsatt skjer via kirkelige fellesråd. (Høringssspørsmål nr. 24) 4.5

Kirkebygg Høringsnotatet omtaler kirkene både ut fra eierskap, forvaltning og økonomi. Lovforslaget fastholder at soknet «eier» kirken. Det overlates imidlertid til KM å bestemme alle forhold knyttet til forvaltning av bygget. Fellesrådet er ikke lenger et lovpålagt organ og høringsnotatet legger opp til en sentralisert kirkelige eiendomsforvaltning (jfr Statsbygg/Forsvarsbygg). Kirkevergens vurdering er at "den som eier også må styre". Kirkevergens syn er at det ikke en god løsning å åpne for en sentralisering av kirkebyggforvaltningen og dermed frata soknene som kirkeeier det faktiske ansvaret for egne bygg. Kirkevergen mener at det bør lovfestes statlig ansvar for med finansiering av kirkebygg for sikring av vedlikehold av kirkebygg med store kulturminneverdier. Randaberg kirkelige fellesråd støtter at sognet skal eie kirkebygg. Fellesrådet ønsker lokalt forvaltningsansvar. Fellesrådet mener at det bør lovfestes statlig ansvar for medfinansiering av kirkebygg for sikring av vedlikehold av kirkebygg med store kulturminneverdier. (Høringssspørsmål nr. 20)

Med vennlig hilsen Rune Skagestad Jakob Nærheim Kirkeverge Leder av Randaberg kirkelige fellesråd